

אני עו"ד יוסי גליס נותן חוות דעת זו מטעם אורן לבוביץ.

הצהרה

אני הח"מ יוסף גליס עו"ד, מס' רשיון 53695, מרח' ליקולן 20 בתל אביב, נתבקשתי לחוות את דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן, ואני מצהיר בזאת כי ידועות לי הוראות סעיף 25 לפקודת הראיות (נוסח חדש) התשל"א-1971, וכי ידוע לי היטב שלענין סעיף 117 לפקודת החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בביהמ"ש דין חוות דעת זו כשהיא חתומה על ידי כדן עדות בשבועה שנתתי בביהמ"ש.

1. ניסיון

אני בוגר תואר במשפטים (Master of Laws) מאוניברסיטת ציריך, שוויץ.

הוסמכתי בשוויץ כעו"ד בשנת 2005 ועבדתי כעו"ד במשרד
Baker&McKenzie Zurich (2006-2008)
וכמתמחה במשרד
Schellenberg Wittmer (2003-2005)
בכל תחומי משפט האזרחי, כולל ענייני ירושה ועזבונות.

אני מוזכר כאחד המחברים של ספר פרשנות על הקודקס האזרחי השוויצרי
("Handkommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch (ZGB)", בנוגע לסעיפים העוסקים בדיני
ירושה ועיזבון).

משנת 2008 עד אוקטובר 2010 עבדתי כעו"ד במשרד גולדפרב לוי ערן מאירי צפריר ושות' בתל אביב. הוסמכתי
כעו"ד בישראל בדצמבר 2009.

מנובמבר 2010 אני עוסק בתחומי המשפט המפורטים לעיל כעו"ד עצמאי במשרד גליס אוברסקי בתל-אביב.
חלק ניכר של לקוחותיי הינם משוויץ וגרמניה.

2. היקף החוות דעת

נתבקשתי לחוות את דעתי המקצועית לגבי דיני שוויץ ביחס להחזקת וצריכת קנאביס לשימוש עצמי לא
רפואי (recreational use).

3. החוק והפסיקה בשוויץ בענייני קנאביס

בסעיף 19 לחוק הסמים של שוויץ (Betäubungsmittelgesetz, BetmG) נקבע, בין היתר, כי הייצור, יבוא, יצוא,
אכסון, מכירה והחזקה של סמים אסורים והעונש הצפוי בחוק הינו מאסר עד שלוש שנים או קנס. המונח
"סמים", כולל גם קנאביס (סעיף 2a לחוק).

צריכה של סמים לשימוש עצמי אסורה והעונש הקבוע בחוק הינו מאסר עד שנה או קנס (סעיף 19a ס"ק 1
BetmG). במקרים קלים ניתן לוותר על פתיחת הליך פלילי או הטלת עונש. יש אפשרות להסתפק באזהרה (סעיף
קטן 19a ס"ק 2 לחוק).

על פי סעיף 19b לחוק, הכנת כמויות קטנות לצריכה עצמית, או העברה לאדם שמלאו לו 18 שנה ללא תמורה,
כדי לאפשר צריכה משותפת ובו-זמנית, פטורה מעונש. בסעיף קטן 2 לאותו סעיף 19b, החוק קובע שבנוגע
לקנאביס, 10 גרם נחשבים ככמות קטנה.

המסקנה היא, כי על פי החוק השוויצרי, מותר להחזיק בכמות של עד 10 גרם של קנאביס, אבל יש איסור לצרוך קנאביס, ללא קשר לכמות. במקרה של צריכה של כמות קטנה, לרשויות ניתן שיקול דעת בקשר לפתיחת הליך פלילי או הטלת עונש.

בגלל ההבחנה בחוק בין החזקה וצריכה, לכל קנטון שוויצרי הייתה פרקטיקה עצמאית בקשר לענישה בנוגע לכמויות קטנות של קנאביס. המשטרה בקנטונים רבים הטילה קנס בסך 100 פרנק שוויצרי עבור החזקה בכמויות קטנות של קנאביס, מכיוון שהנחת היסוד הייתה, שמי שמחזיק בקנאביס גם צורך אותו.

בפסק דין מתאריך 6 בספטמבר 2017 פסק הבית משפט העליון בשוויץ, כי אסור לקנוס אדם שמחזיק בפחות 10g גרם קנאביס (פ"ד 6B_1273/2016).

בית המשפט דן במקרה בו נעצר אדם ע"י המשטרה בקנטון באזל העיר ומצאו עליו 0.5 גרם מריחואנה ו-0.1 גרם חשיש. המשטרה העבירה את הסמים לתביעה שפתחה בהליך פלילי. בית המשפט המקומי הטיל על הנאשם הוצאות משפט בסך 105.30 פר"ש והוצאות נוספות בסך 200 פר"ש. בתי המשפט הזותרים התחבטו בשאלה, האם הפרקליטות רשאית לפתוח בהליך פלילי ולכן גם לחייב את הנאשם בהוצאות משפט.

בית המשפט העליון קבע, כי על פי חוק הפרוצדורה הפלילית השוויצרי (), בית משפט יכול לחייב נאשם בהוצאות משפט. הוא אינו יכול לעשות כן, אם הנאשם יצא זכאי או אם התיק נסגר ללא הרשעה, למעט אם הנאשם פעל בניגוד לכללים אחרים בדין השוויצרי (כגון אחריות בדין האזרחי), אזי בית משפט יכול להטיל על נאשם הוצאות משפט, אפילו ללא הרשעה או במקרה של סגירת התיק.

בית המשפט העליון מזכיר כי במקרה דנן, אינו מדובר על צריכת קנאביס, אלא החזקתו. על פי חוק הסמים השוויצרי, על החזקה מתחת 10g גרם אין עונש.

Dem Beschwerdegegner wurde von Anfang an ausschliesslich die Vorbereitung des Konsums vorgeworfen, weshalb sein Fall klarerweise unter Art. 19b BetmG fällt (vgl. Urteil 6B_852/2008 vom 2. Dezember 2008 E. 5), womit eine straflose Vorbereitungshandlung vorliegt (Urteil 1A.109/2003 vom 3. Juni 2003 E. 4.5).

מכיוון שהחזקה אינה רלוונטית מבחינה פלילית וגם מכיוון שהנאשם אינו פעל נגד כללים אחרים בדין השוויצרי, חיוב ההוצאות אינו נעשה כדין.

פסק דין כאמור מאשר את הדין שעולה בצורה ברורה מחוק הסמים השוויצרי: צריכת קנאביס אסורה, החזקתו עד 10 גרם אינו מעשה פלילי.

בהתאם לפסק דין זה, המשטרה ברוב הקנטונים שינתה את הפרקטיקה שלה, ואינה מטילה עוד קנס על החזקת קנאביס מתחת 10g גרם. הפרקטיקה של קנטונים שעדיין קונסים את מי שנתפס בהחזקת כמויות קטנות של קנאביס, אינה עולה בקנה אחד עם הפסיקה של בית המשפט העליון. ולכן מי שנקנס בניגוד לחוק ולפסיקה של בית המשפט העליון, יוכל לקבל ביטול של הקנס עם ערעור לבית משפט.

יוסף גליס, עו"ד
מס' רישיון 53695

יוסף גליס, עו"ד

3.1.2018

תאריך